Bijlage 2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

BODEM

1. Afgraven (verlagen)
   a. definitie:
      - Het verwijderen van de bovenste bodemlaag/bodemlagen.
   b. doel:
      - Verschraling: verwijderen van bemeste/verzuurde gronden
      - Tegengaan verdroging in verdroginggevoelige gebieden
      - Grondstoffenwinning (humus, zand, klei, leem)
      - Aanleggen van poelen
   c. effect:
      - Verandering bodemprofiel
      - Verkleining afstand maaiveld-grondwater (ontwateringsdiepte)
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden (Landschap, Natuur en Cultuurhistorische waarden):
      - Vernatting
      - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden)
      - Verlies ecologische gradiënt bij slootkanten, poelen, laagtes en overig microreliëf
      - Verlies microreliëf en aardkundige vormen (bv. oude stroomgeulen, 2n, steilranden)
      - Verlies vegetatiewaarden

2. Ophogen
   a. definitie:
      - Het opbrengen van grond van elders op de bestaande toplaag
   b. doel:
      - Mogelijk maken van bouwactiviteiten door aanvoer van grond van elders
      - Opheffen van maaivelddaling ten gevolge van inklinking
      - Verschraling door aanvoer van grond van elders
   c. effect:
      - Verandering bodemprofiel
      - Vergroting afstand maaiveld-grondwater (ontwateringsdiepte)
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
      - Verdroging
      - Verschraling
      - Verlies microreliëf en aardkundige vormen (bv. oude stroomgeulen, steilranden)
      - Verlies vegetatiewaarden
      - Verlies aan bodemleven

3. Vergraven
   a. definitie:
      - Het verwijderen van een of meerdere bodemlagen en het daarna weer opbrengen van grond, bestaand uit de oorspronkelijke toplaag en/of grond van elders.
   b. doel:
      - Het graven en opvullen van drainagesystemen en andere sleuven en kuilen
   c. effect:
      - Verandering bodemprofiel
      - Verandering waterhuishouding in de bodem

d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
   - Verschraling
   - Verandering hydrologische situatie
   - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden)
   - Verlies microreliëf en aardkundige vormen (bv. oude stroomgeulen, steilranden)
   - Verlies vegetatiewaarden
   - Verlies aan bodemleven

4. Diepploegen en -woelen
   a. definitie:
      - Het vermengen, keren van (alle) lagen in het bodemprofiel, eventueel tot in de diepere ondergrond. (Eenmalige ingreep met blijvend effect)
   b. doel:
      - Verbetering bodemprofiel voor agrarisch gebruik
      - Vergroten bewortelingsdiepte
      - Vergroten berijdbaarheid
      - Verschraling
      - Mengen van kleigrond met onderliggend zand
   c. effect:
      - Homogenisatie van de bodem
      - Vernietiging bodemprofiel
      - Verandering waterhuishouding bodem
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
      - Drastische wijziging bodem en daarmee groeiplaatscondities, leefomgeving bodemdieren etc.
      - Verschraling
      - Verandering hydrologische situatie; in gebieden met stagnerend grondwater kan doorbreking van een ondoorlatende laag in de bodem leiden tot verdroging omgeving en leeglopen vennen.
      - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden)
      - Verlies microreliëf
      - Verlies vegetatiewaarden
      - Verlies aan bodemleven

5. Egaliseren
   a. definitie:
      - Het verwijderen van het microreliëf in de toplaag (feitelijk een combinatie van ophogen en afgraven)
   b. doel:
      - Wateroverlast en droogtegevoeligheid binnen agrarisch perceel tegengaan
      - Verbetering van de bewerkbaarheid voor agrarisch gebruik
      - Opheffen niveauverschillen die het effect zijn van inklinking
   c. effect:
      - Afvlakken van reliëf
      - Verandering waterhuishouding bodem
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
      - Verandering hydrologische situatie
      - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden)
      - Verlies aan biotopen van microreliëf (bermen, hellinkjes, gradiënten hoog-laag)

6. Indrijven van voorwerpen in de grond

a. definitie:
   - Diep in de grond indrijven van heipalen of andere voorwerpen
b. doel:
   - Dragers voor bouwwerken aanbrengen, damwanden plaatsen
c. effect:
   - Bouwen op slappe bodem is mogelijk, afschermen van delen van de bodem
   - Ondergrondse leidingen kunnen beschadigd worden
d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
   - doorbreken ondoorlatende bodemlagen en daarmee verstoring van de (grond)waterhuishouding

WATERHUISHOUDING

7. Aanleg drainagestelsel
   a. definitie:
      - Het aanbrengen van drainagebuizen in de grond, in het algemeen op een diepte van 80-110 cm -mv.
   b. doel:
      - (Versterken) ontwatering van een of meerdere percelen
   c. effect:
      - Lokale verlaging grondwaterstand -> perceel wordt droger
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
      - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden)
      - Verdroging -> verzuring
      - Verlies aan natte levensgemeenschappen

8. Aanbrengen onderbemaling
   a. definitie:
      - Bemalen van een of meerdere percelen, waardoor de grondwaterspiegel er lager staat dan in het omringende gebied.
   b. doel:
      - Vergroten afstand maaiveld-grondwaterspiegel, droger maken perceel
   c. effect:
      - Verlaging grondwaterstand -> perceel wordt droger
      - Aantrekken grondwater uit de omgeving -> omgeving wordt droger
   d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
      - Verlies aan natte levensgemeenschappen
      - Inklinking veenbodem (onomkeerbaar)
      - Verdroging -> verzuring

9. Aanleggen van dammen
   a. definitie:
      - Aanbrengen van een permanent, stuwend obstakel over de gehele breedte van een watergang. Hoogte zodanig dat waterloop ten dele of volledig geblokkeerd wordt.
   b. doel:
      - Vasthouden water in een gebied (door verkleinen debiet)
      - Verminderen stroomsnelheid
      - Afsluiten waterloop
      - Afwatering gebied in andere richting dwingen
   c. effect:
      - Afname dynamiek in de waterloop

- Alleen bij natuurlijke waterloop: afname variatie in oever en waterloop
- Afname stroomsnelheid
- Isolatie waterloop t.o.v. het stelsel van waterlopen

d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
- Verlies aan levensgemeenschappen van stromend water
- Verlies variatie in biotopen in waterloop en oever -> verlies aan diversiteit
- Verlies natuurlijke karakter van waterloop (landschappelijk aspect)
- Vernatting
- Verminderen verdroging

10. Aanbrengen van stuwen
a. definitie:
- Aanbrengen van een stuwend obstakel waarvan de werking tijdelijk geheel of gedeeltelijk opgeheven kan worden.

b. doel:
- Verminderen stroomsnelheid
- Vasthouden water in een gebied (verkleinen debiet)

c. effect:
- Vermindering dynamiek in waterloop
- Alleen bij natuurlijke waterloop: afname variatie in oever en waterloop
- Sterk wisselende stroomsnelheid

d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
- Verlies aan levensgemeenschappen van stromend water
- Wegspoelen levensgemeenschappen bij openen stuw
- Verlies aan variatie in biotopen in waterloop en oever -> verlies aan diversiteit
- Verdwijnen natuurlijke karakter van waterloop (landschappelijk aspect)
- Vernatting
- Verminderen verdroging

11. Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels
a. definitie:
- Aanleggen van sloten of greppels, verbreden en/of uitdiepen van bestaande sloten en greppels.

b. doel:
- Verbeteren ontwatering agrarische gronden.

c. effect:
- Verkleining afstand maaiveld-grondwaterspiegel (ontwateringsdiepte)
- Vergroten oppervlakkige afstroming neerslagwater
- Droger worden omgeving
- Verlies aan levensgemeenschappen van slootkanten door steiler worden talud

d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
- Aantrekken kwelstromen in nieuwe of uitgediepte sloten -> voor natuur waardevol kwelwater wordt afgevoerd en bereikt maaiveld niet
- Verdroging omgeving -> verlies aan natte biotopen, verzuring
- Tijdelijke en blijvende schade aan levensgemeenschappen van sloten en slootkanten
- Toename extremen in waterafvoer -> moeilijker bestaan voor levensgemeenschappen van sloten en slootkanten
- Verlies aan waterplanten (door schonen en door verandering in waterafvoer en beekprofiel)-> verbraseming; slechtere waterkwaliteit
- Verandering percelering (landschappelijk/cultuurhistorisch aspect)
- Verandering karakter sloten en greppels (landschappelijk aspect)

12. Dempen sloten en greppels
    a. definitie:
        - Dichten van sloten of greppels met van elders aangevoerde grond
    b. doel:
        - Verkleinen waterafvoer van agrarische gronden
        - Wijzigen perceelsindeling
    c. effect:
        - Natter worden van omliggende gebied
        - Afname totale slootlengte
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verlies aan biotopen voor levensgemeenschappen van sloten, slootkanten
        - Verdwijnen verbindingszone voor planten en dieren
        - Vernatting omgeving
        - Verandering kavelpatroon

13. Dempen van kleine geïsoleerde wateren
    a. definitie:
        - Dichten van kleine wateren (poelen, vennen, wielen, afgesneden meanders) met van elders aangevoerde grond
    b. doel:
        - Egaliseren agrarisch perceel
        - Vergroting oppervlak agrarisch bruikbare grond
        - Efficiëntere bewerking agrarische grond mogelijk maken
    c. effect:
        - Verlies aan kleine wateren
        - Egalisatie landschap
        - Toename kwel in directe omgeving
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verlies aan biotopen voor levensgemeenschappen van poelen, vennen, oevers
        - Verlies aan voortplantingsplaatsen voor amfibieën
        - Vernatting directe omgeving

14. Aanbrengen oeverbeschoeiing:
    a. definitie:
        - Het aanbrengen van houten of betonnen versteviging op of voor een oever
    b. doel:
        - Tegengaan van wegslaan van de oevers door waterstroming of golfslag
    c. effect:
        - Stabilisatie oevers (plaats en vorm)
        - Verloren gaan natuurlijke oever
        - Onderbreking gradiënt nat-droog
        - Oever wordt hoger en steiler (90° t.o.v. wateroppervlak)
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Oevers worden niet-passeerbare barrières voor veel diersoorten (o.a. das, egel, kikker), en kosten daardoor dierenlevens
        - Verdwijnen of aantasting van groeiplaats voor oevervegetaties
        - Verdwijnen natuurlijke oevers en variatie daarin (bv. nestgelegenheid voor ijsvogels).

BEPLANTINGEN

15. Rooien van houtgewas
    a. definitie:
        - Het verwijderen van bomen en/of struiken (solitairen of in de vorm van bos, houtsingels, houtwallen)
    b. doel:
        - Verwijderen van ziek plantmateriaal
        - Onderhoud - uitdunning
        - Hinder voor agrarische bedrijfsvoering verminderen
    c. effect:
        - Grotere openheid landschap
        - Verlies aan beschutting, schaduw
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verlies aan biotopen voor levensgemeenschappen van struweel, houtwallen, bos
        - Verlies aan oriëntatiepunten en -lijnen voor veel diersoorten (o.a. vlinders, vleermuizen, marterachtigen)
        - Verlies aan slaap/schuilplaatsen, nestgelegenheid, dekking tegen weersomstandigheden
        - Grotere openheid, betekent soms toename leefgebied weidevogels
        - Verlies aan landschapselementen (landschappelijk, cultuurhistorisch aspect)

16. Aanplanten van houtgewas (uitgezonderd: boomteelt)
    a. definitie:
        - Het planten van bomen en/of struiken
    b. doel:
        - Vergroten natuurwaarden, landschappelijke kwaliteit
        - Houtproductie
        - Bescherming tegen wind
    c. effect:
        - Verminderen openheid landschap
        - Toename houtgewas/landschapselementen
        - Meer beschutting, schaduw
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Toename biotopen voor levensgemeenschappen van struweel, houtwallen, bos e.d.
        - Nieuwe oriëntatiepunten en -lijnen voor veel diersoorten
        - Beschutting voor planten en dieren
        - Minder openheid, kan verlies betekenen voor leefgebied weidevogels
        - Ander landschapsbeeld
17. Omzetten van grasland in bouwland of sierteeltgrond
    a. definitie:
        - Verwijderen gras en aanplanten of inzaaien van andere gewassen
    b. doel:
        - Gebruik grond voor de teelt van gewassen voor voedselproductie of productie van diervoeders
    c. effect:
        - Grasland verdwijnt, perceel krijgt andere functie
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verlies aan graslandvegetaties en bijbehorende fauna
        - Foerageerplaats voor enkele diersoorten gaat verloren (o.a. das)
        - Verkleining areaal weidevogelgebied

18. Omzetten van grasland in boomkwekerij
    a. definitie:
        - Verwijderen gras en aanplanten van gewassen of jonge bomen, die permanent een bepaalde hoogte (soms meer dan 1m) hebben
    b. doel:
        - Gebruik grond voor het opkweken van sierteelten of bomen
    c. effect:
        - Grasland verdwijnt, perceel krijgt functie van sierteeltrond of boomkwekerij
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verloren gaan van graslandvegetaties en bijbehorende fauna
        - Fourageerplaats voor enkele diersoorten verdwijnt (o.a. das)
        - Verkleining areaal weidevogelgebied
        - Verandering landschapsbeeld (openheid gaat verloren)

19. Omschakeling van bouwland naar boomteelt
    a. definitie:
        - Het aanplanten van gewassen of jonge bomen, die permanent een bepaalde hoogte (soms meer dan 1m) hebben
    b. doel:
        - Gebruik grond voor het opkweken van sierteelten of bomen
    c. effect:
        - Akkerbouwgrond verdwijnt, perceel krijgt functie van sierteeltrond of boomkwekerij
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Verloren gaan van biotoop voor soorten / Fourageerplaats, die (deels) afhankelijk zijn van akkerbouwgronden
        - Verandering landschapsbeeld (openheid gaat verloren)

INFRASTRUCTUUR EN ONTSLUITING

20. Aanbrengen van verhardingen
    a. definitie:
        - Het bestraten of asfalteren van de bodem
    b. doel:
        - Tegengaan vervuiling bodem en grondwater (bv. door aanleg mestplaat, ondergrond voor containerteelt)
        - Aanleggen ontsluitingspad in weilanden of akkers
        - Aanleggen van langzaam verkeer routes of parkeerplaatsen ten behoeve van recreatief medegebruik
    c. effect:
        - Afsluiting bodem
        - Oppervlakkige afvoer neerslag (met evt. verontreiniging) naar randen verharding
    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
        - Biotoop voor soorten die in de bodem leven gaat verloren
        - Verharding is barrière voor kleine diersoorten (o.a. muizen, amfibieën, insecten)
        - Vermindering infiltratie kan groeiplaats vegetatie in de directe omgeving beïnvloeden
        - Archeologisch interessante bodem wordt ontoegankelijk
        - Verstening buitengebied

21. Aanbrengen van ondergrondse leidingen
    a. definitie:

- Vergraven en eventueel plaatselijk rooien van houtgewas

b. doel:
   - Leggen van diverse leidingen

c. effect:
   - als bij vergraven en rooien houtgewas

d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
   - Als bij vergraven en rooien houtgewas

22. Wijzigen perceelsindeling
    a. definitie:
       - Verwijderen bestaande perceelsgrenzen en/of aanbrengen nieuwe perceelsgrenzen (sloten, afrasteringen, hagen, houtwallen)

    b. doel:
       - Efficiënter gebruik van agrarische grond mogelijk maken, veldsituatie aanpassen aan eigendomssituatie

    c. effect:
       - Verdwijnen van perceelsgrenzen
       - Nieuwe perceelsgrenzen

    d. Mogelijke gevolgen voor LNC-waarden:
       - het verkavelingspatroon verandert
       - patroon van watergangen verandert
       - schaalvergroting/schaalverkleining
       - verdwijnen/toevoegen verbindingswegen (perceelsranden) en oriëntatielijnen voor sommige diersoorten